e-PORADNIK

POWIAT CHEŁMSKI

wydanie I/2021

www.pomocprawna.oic.lublin.pl
www.powiatchelmski.pl
www.oic.lublin.pl

poradnik przygotowany w ramach zadania publicznego realizowanego w formie powierzenia zadania przez Zarząd Powiatu Chełmskiego

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland" w Lublinie

Publikacja bezpłatna.

E-Poradnik przygotowany w ramach umowy zawartej z POWIATEM CHEŁMSKIM - Nr 52.2020 z dnia 23.12.2020r. pod tytułem: Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej na terenie powiatu chełmskiego w roku 2021.

Realizator Zadania i Wydawca :

Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego "OIC Poland" z siedzibą w Lublinie

ul. Gospodarcza 26

20-213 Lublin

tel.: (81) 710-46-30

fax: (81) 746-13-24

e-mail: sekretariat@oic.lublin.pl

http://www.oic.lublin.pl

Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland" w Lublinie

Autor artykułów:

Katarzyna Nastaj – Radca Prawny

Lublin, kwiecień 2021

Spis treści

1. Wprowadzenie – nieodpłatne porady prawne, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, edukacja prawna 3

2. Darmowa pomoc prawna podczas epidemii koronawirusa 5

3. Kiedy jesteśmy konsumentami? 6

4. Rejestr wyrobów niezgodnych z wymaganiami lub stwarzających zagrożenie 8

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

1. Wprowadzenie – nieodpłatne porady prawne, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, edukacja prawna

Nieodpłatna pomoc prawna i edukacja prawna świadczona jest zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej

Miejsce świadczenia pomocy:

Nieodpłatna pomoc prawna

Dzień tygodnia	Godziny	Miejsce
a) poniedziałek	8:00-12:00	Urząd Gminy Sawin, ul. Chutecka 12, 22-107 Sawin
b) wtorek	7:00-11:00	Urząd Gminy Ruda-Huta, ul. Niepodległości 44, 22-110 Ruda-Huta
c) środa	8:00-12:00	Urząd Gminy Kamień, ul. Diamentowa 15, 22-113 Kamień
d) czwartek	8:30-12:30	Urząd Gminy Białopole, ul. Chełmska 1, 22-135 Białopole
e) piątek	7:30-11:30	Urząd Gminy Żmudź, ul. Kasztanowa 22, 22-114 Żmudź

Nieodpłatne poradnictw o obywatelskie

Dzień tygodnia	Godziny	Miejsce
a) poniedziałek	7:30-11:30	Urząd Gminy Dubienka, ul. 3 Maja 6, 22-145 Dubienka
b) wtorek	11:30-15:30	Urząd Gminy Dorohusk, ul. Niepodległości 50, 22-175 Dorohusk
c) środa	9:00-13:00	Gminna Biblioteka w Rejowcu, ul. Zwierzyńskiego 8 c, 22-360 Rejowiec
d) czwartek	12:00-16:00	Starostwo Powiatowe w Chełmie, pl. Niepodległości 1, 22-100 Chełm
e) piątek	12:00-16:00	Starostwo Powiatowe w Chełmie, pl. Niepodległości 1, 22-100 Chełm

Zapisy na wizyty:

Termin wizyty ustalany jest telefonicznie pod nr **82 562 75 07**

Na jaką pomoc możemy liczyć?

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- ✓ poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

- ✓ oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym
- ✓ w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowoadministracyjnym,
- ✓ wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego,
- ✓ przygotowanie projektu pisma w tych sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym
- ✓ się postępowaniu sądowoadministracyjnym,
- ✓ sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań,
- ✓ nieodpłatną mediację

Nieodpłatna pomoc prawna nie obejmuje spraw związanych:

- ✓ z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje:

- ✓ działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego
- ✓ nieodpłatną mediację

Nieodpłatna mediacja obejmuje

- ✓ poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających
- ✓ przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji
- ✓ przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej
- ✓ przeprowadzenie mediacji
- ✓ udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem

Nieodpłatna mediacja ***nie obejmuje*** spraw, w których:

- ✓ sąd lub inny organ wydały postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub postępowania mediacyjnego;
- ✓ zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc.

Kto może skorzystać?

Z porad może skorzystać każda osoba, której nie stać na odpłatne porady i która złoży stosowne oświadczenie.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Nieodpłatna pomoc prawna od dnia 16 maja 2020 r. obejmuje także sprawy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą – niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku.

Inne informacje

Porady co do zasady udzielane są podczas osobistej wizyty w punkcie porad. W sposób szczególny z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego skorzystać mogą kobiety w ciąży, które z porad prawnych skorzystać mogą poza kolejnością.

Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się - udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, może odbywać się poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, tj. w miejscu zamieszkania, przez telefon, po umówieniu terminu wizyty wskazując preferowany sposób udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej czy obywatelskiej.

Edukacja prawna

Edukacja prawna jest procesem ustawicznym, prowadzonym wobec obywateli w każdym wieku. Edukacja młodzieży szkolnej obejmuje wiedzę na temat podstawowych praw oraz obowiązków, funkcjonowania profilaktyki i zwalczania przestępstw a także funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Ma ona na celu zapobieganie wykluczeniu prawnemu w dorosłym życiu oraz uwrażliwieniu na potrzebę zachowania porządku prawnego.

Szczególną wartość w edukacji prawnej mają metody aktywizujące oraz zajęcia praktyczne poruszające zagadnienia prawne. Pozwalają one uczniom skonfrontować ich dotychczasowe doświadczenie i poglądy z uniwersalnymi wartościami oraz literą prawa. To wyposaża ich w wiedzę i kształtuje umiejętność rozwiązywania problemów.

2. Darmowa pomoc prawna podczas epidemii koronawirusa

Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz nieodpłatna mediacja w powiecie chełmskim do odwołania świadczone są za pomocą środków porozumiewania się na odległość: np. telefon– Zgodnie z art. 28a ustawy z dnia 5 sierpnia 2015r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (tj. Dz. U. z 2020r., poz. 2232 ze zm.).

Aby skorzystać z pomocy należy się wcześniej umówić:
1) telefonicznie – dzwoniąc pod numer 82 562 75 07
2) za pomocą strony internetowej – https://np.ms.gov.pl

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

3. Kiedy jesteśmy konsumentami?

Każdy z nas dokonuje zakupów w sklepie, w kasie biletowej, w warsztacie lub kupując coś na odległość dla celów prywatnych. Świadomość zmiany jaka zachodzi podczas procesu dokonywania zakupu produktu lub usługi jest bardzo istotna, ponieważ osoba fizyczna dokonująca zakupu u przedsiębiorcy staje się konsumentem.

Definicję konsumenta wskazuje art. 22^1 Kodeksu Cywilnego. Konsument to **osoba fizyczna** dokonująca z **przedsiębiorcą** czynności prawnej **niezwiązanej bezpośrednio** z jej działalnością gospodarczą (zorganizowaną działalnością zarobkową prowadzoną we własnym imieniu i w sposób ciągły) lub zawodową.

Wnioskując z powyższej definicji należy stwierdzić, że nie zostaniemy uznani za konsumenta w sytuacji, gdy dokonamy zakupu od innej osoby fizycznej np. kupno rzeczy na portalu aukcyjnym lub bezpośrednio u kogoś, kto nie prowadzi działalności gospodarczej, jak również w sytuacji, gdy np. Jan Kowalski prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą z branży sanitarnej zakupi rury w sklepie do swojego sklepu lub przedsiębiorstwa potrzebne do zrealizowania inwestycji lub dalszej sprzedaży klientowi.

Uzyskanie statusu konsumenta ma bardzo ważne znaczenie w kontekście prawnym, ponieważ w razie problemów będzie wiadomo jakie przepisy powinny zostać zastosowane w ramach oceny zawartej transakcji. Dzięki zastosowaniu przepisów konsumenckich, które w znaczący sposób chronią interesy konsumentów i wzmacniają ich pozycję, osoba uznana za konsumenta będzie miała większe możliwości w sporze z przedsiębiorcą i dochodzeniu swoich praw, chociażby w kontekście gwarancji, rękojmi czy tak ważnego 14-dniowego prawa do namysłu w umowach zawieranych na odległość.

W obrocie prawnym istnieje również pojęcie przeciętnego konsumenta. Definicja ta została ujęta w **art. 2 pkt 8** ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Według ustawy jako przeciętnego konsumenta rozumie się konsumenta, który jest dostatecznie dobrze poinformowany, uważny i ostrożny. Analizę oceny dokonuje się przy uwzględnieniu czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów. Szczególna grupa konsumentów jest to grupa jednoznacznie dająca się zidentyfikować, szczególnie podatna na oddziaływanie praktyki rynkowej lub na produkt, którego praktyka rynkowa dotyczy, ze względu na szczególne cechy (wiek, niepełnosprawność fizyczna lub umysłowa).

Warto wiedzieć, że w sytuacji sporu z przedsiębiorcą udzielaniem bezpłatnych porad w indywidualnych sprawach zajmują się **rzecznicy konsumentów (działają w każdym powiecie i miastach na prawach powiatu) oraz organizacje konsumenckie. Podmioty te mogą** brać udział w sądowych sprawach konsumenckich oraz mają możliwość interwencji u przedsiębiorcy. **Rzecznik konsumentów** w sprawach cywilnych może wytaczać powództwa jak również wstępować do toczącego się postępowania za zgodą konsumenta, zaś w sprawach o wykroczenia na szkodę konsumentów jest **oskarżycielem publicznym** w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Prezes UOKiK może wszcząć jedynie postępowanie wyjaśniające w sytuacji złożenia wniosku i możliwości naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. W indywidualnych sprawach nie udziela porad prawnych, jednakże może wyrazić w postępowaniu przed Sądem powszechnym pogląd

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

istotny **w sprawie** indywidualnej dotyczącej kwestii z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów. Prezes UOKiK przy pomocy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zajmuje się m. in. kwestią naruszeń zbiorowych interesów konsumentów (potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów), którzy mogą być wykorzystani przez przedsiębiorców poprzez zastosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji dotyczącej wyrobu czy proponowanie konsumentom nabycia usług finansowych, które nie odpowiadają potrzebom tych konsumentów.

Autor: Katarzyna Nastaj – Radca Prawny

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

4. Rejestr wyrobów niezgodnych z wymaganiami lub stwarzających zagrożenie

Na wielu produktach m. in. na zabawkach możemy zauważyć znak CE. Oznakowanie CE oznacza zgodność z zharmonizowanymi normami prawa unijnego. Systemem zgodności produktów i nadzoru rynku zajmuje się Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który prowadzi różne rejestry w tym Rejestr wyrobów niezgodnych z wymaganiami lub stwarzających zagrożenie czy Rejestr produktów niebezpiecznych.

W ramach krajowego systemu nadzoru rynku funkcjonującego na podstawie dwóch ustaw: ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. o systemie oceny zgodności oraz ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku; służących stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu oraz wykonawczego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 4 stycznia 2019 r. w sprawie rejestru wyrobów niezgodnych z wymaganiami lub stwarzających zagrożenie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów prowadzi z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego Rejestr wyrobów niezgodnych z wymaganiami lub stwarzających zagrożenie – możemy go znaleźć na stronie UOKiK oraz w Biuletynie Informacji Publicznej UOKiK.

Nadrzędnym celem rejestru wyrobów niezgodnych z zasadniczymi lub innymi wymaganiami jest informowanie przedsiębiorców, konsumentów oraz innych organów o wyrobach, które nie spełniają zasadniczych lub innych wymagań, o stwarzanych przez nie zagrożeniach oraz o zastosowanych wobec wyrobów środkach. Z tego powodu do rejestru trafiają wyroby, które nie spełniają zasadniczych lub innych wymagań, zaś wpis zgodnie z ust. 2 § 2 w/w Rozporządzenia Rady Ministrów dotyczy jednego wyrobu. Możliwe jest również umieszczenie w Rejestrze zdjęcia wyrobu lub jego opakowania.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonuje wpisu do rejestru po dniu, w którym wydana przez niego decyzja stała się ostateczna lub niezwłocznie po otrzymaniu od organu zobowiązanego do przekazania (m. in. Inspekcji Handlowej, Głównego Urzędu Miar, Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Urzędu Transportu Kolejowego, Wyższego Urzędu Górniczego) kopii decyzji o zakończeniu postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi lub innymi wymaganiami. Wpisu dokonuje się w przypadku wydania decyzji nakładających na stronę postępowania obowiązki takie jak:

- nakaz wycofania wyrobu z obrotu;
- zakaz albo ograniczenie dalszego przekazywania wyrobu użytkownikom, konsumentom i sprzedawcom;
- nakaz powiadomienia użytkowników lub konsumentów, że wyrób nie spełnia wymagań.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Należy wiedzieć, że Rejestr zawiera m.in. dane umożliwiające identyfikację wyrobu (nazwa, kategoria, opis, Europejski Kod Towarowy – EAN, nazwę kraju wytworzenia wyrobu). Możemy również znaleźć we wpisie informacje o rodzaju i zakresie niezgodności wyrobu z zasadniczymi lub innymi wymaganiami oraz środkach, jakie zastosowano wobec produktu; jak również zagrożenia, jakie wyrób może spowodować.

Warto odwiedzać stronę z Rejestrem z uwagi na możliwość wykluczenia ze swojego funkcjonowania produktów, które nie spełniają wymagań zharmonizowanego prawodawstwa unijnego i mogą stanowić zagrożenie. Obecnie w Rejestrze na stronie UOKiKu możemy zauważyć wiele produktów niezgodnych z wymaganiami takich jak np. powerbanki, słuchawki bezprzewodowe, płyty styropianowe, zegarki, różne zabawki tj. uśmiechnięty telefon.

Autor: Katarzyna Nastaj – Radca Prawny

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24